

Мария Стоянова: СЕМ има дълг по за качеството на журналистиката, но не разполага с финансов ресурс да го подобри

ТЕМА: КОЙ и на какво основание иска и може да управлява България?

Мария Стоянова, член на СЕМ в разговор с Илиана Беновска в предаването „На 6-я ден“ в ефира на Радио К2.

Какво работи Съвета за електронни медии?

„Добре, извинявайте, но какво работите вие, в СЕМ?“ пита Илиана Беновска. Мария Стоянова коментира, че този въпрос ѝ се поставя непрекъснато, лично от водещата, Илиана Беновска, а и не само, и обществото очаква неговия отговор. Тя каза, че на последното заседание на СЕМ, вчера, също си го е поставила - „сега съм в много трудната ситуация сама себе си да питам: След като ние нямаме правомощия за това и онова, и това не можем да направим и онова не можем да направим. След като сме свидетели на една безпрецедентна криза в националното радио. След като самите журналисти казват - искаме реформи, искаме ново ръководство, което е в състояние да ги проведе, да има волята да ги направи, ще сме готови да претърпим всичко, в името на това да се върви напред, ние оставаме, като че ли глухи, за тези призиви.“

„Аз Ви питам не само по повод националното радио. Изобщо Ви питам, какво работите вие? Например, аз от години наред, поради конкретен случай с мое дете, се занимавах с проблема и така и не можах да се преборя с порно каналите. Вие знаете ли, че ние сме на седмо място в Европа по брой на порно канали и знаете ли, че повечето порно канали се излъчват на гърба на детските канали след 00.00ч., и всяко едно дете, ако се събуди посред нощ по някаква причина, какъвто случай имах аз - с дете с температура, попада на яко порно на детския си канал, който си е пуснало да гледа през нощта?“ пита Беновска. Това е един конкретен проблем, който може да бъде решен по няколко начин, отговоря Стоянова. *„Аз 5 години се борих, не можах да го реша. Детето ми се събужда с температура, пуска си един от детските канали, но след 00.00 ч. се оказва, че по него върви порно. Детето почва да пиши и ние си помислихме, че някой е влязъл и нещо му прави“,* отвърща Беновска. *„Той пак му прави, само че е влязъл през телевизора“,* коментира Стоянова. *„Да, той му е влязъл в главата, в сърцето, в душата, в морала!“*, допълва Беновска. *„Това е един много сериозен въпрос, който вие поставяте, обаче в България ситуацията е такава, че разпространение на този вид услуги, тоест разпространението на телевизионен сигнал, е дадено и в ръцете на частни фирми. Тяхна отговорност се оказва това какво ще разпространяват.“*, заявява Стоянова и допълва, че това е тема за доц. Лозанов, който се занимава с нея и на него може да се зададе този въпрос. *„Темата, с която аз се занимавам е свързана с международното сътрудничество, с координация на действията ни, в синхрон с останалите европейки партньори.“*

„Пак ли нямате отношение към това, че в електронните медии подредбата на новините понякога е странна. Имаме събития от държавно значение, но те преди това са изпреварени от събития свързани с убийства кражби, пожари, дупки и те имат първенство. Така ли трябва да бъде?“, пита Беновска. *„Това е един въпрос,*

който дискутираме с колегите в останалите европейски държави - дали ние, регулаторите, всъщност сме тези, които се занимаваме с това как се извършва журналистическата дейност, или се концентрираме, като регулатори, върху това как това съдържание, което се разпространява въздейства на аудиторията.", отговаря Стоянова. Тя коментира още, че СЕМ, като надзорник на електронните медии или регулатор по съдържанието, не може да казва на телевизиите и радиата как да подреждат новините си. „Това е отразено и в българския закон за радио и телевизията. Редакционната отговорност да пада не върху регулатора, защото това би било цензура, а върху ръководството на съответните медии. Те отговарят за това как да подреждат съдържанието. Иначе, ако ние им казвахме как да го правят, съм сигурна че щяхме да имаме много изкривена среда в България, която никой не би искал."

„А сега не е ли изкривена средата, г-жо Стоянова?“, пита Беновска. „Не вярвам, че Вие искате наистина, СЕМ да казва коя новина да е първа, втора или трета.“, отвърща Стоянова.

„Вие като човек, който живее в тази държава, като погледнете новините, първа ли е новината за убийството?“ пита Беновска. Мария Стоянова отговаря, че *„ако Вие, поставяте въпроса за качеството на журналистиката, да ние имаме своя дълг и по този въпрос.“* Тя обясни, че се водят разговори с партньори от държави в ЕС, за приноса, който може да бъде даден от медийните регулатори за качеството на журналистиката. Също така добави, че в някои държави, законодателят е предвидил събираните от регулатора средства да остават у него, така че той освен да се самофинансира, да дава от тях за подобряване качеството на журналистиката. Мария Стоянова заяви, че средствата, които СЕМ събира, отиват директно в държавния бюджет и той не разполага с тях. *„Може би не е лошо законодателят, чул нашия разговор, да помислим заедно с него, как да направим така, че всички заедно да насърчаваме качествена журналистика.“*, коментира Стоянова.

„Тоест, вие не разполагате с ресурс да кажете, сега ще направим един курс - Как се подреждат новините?“, пита Беновска. Стоянова отговори, че СЕМ не разполага с такъв ресурс, но тя лично е постигнала договорка с Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, заедно със СЕМ, да организира семинар, преди изборите, за журналистите в България. Припомняме, че ОССЕ, които наблюдават изборите в България и непрекъснато констатирали недостатъци при медийното отразяване на кампаниите, са все традиционни, и не се коригират. **„За да го финансират те?“,** пита Беновска. „Това е идеята.“, отговаря Стоянова.

„Добре де, Вие - СЕМ, ако се обърнете към министерството на финансите, или лично към министър-председателя, и им кажете - дайте тука едни пари, да направим един семинар за качеството на журналистиката: Как се подреждат новините, дали някой ще ви откаже?“, пита Беновска. Стоянова припомни, че заедно с водещата, Илиана Беновска, са имали идеята да се направи конференция за журналисти по въпросите за платените реклами, за съдържанието, което подвежда зрителя, но тя не се е осъществила. **„Но това беше при едно друго правителство, в един кризисен период.“,** коментира Беновска. Стоянова отговори, че все пак семинарът не се е случил, а и сега периода не е по-некризисен. **„В закона пише, че СЕМ трябва да се грижи за качеството на журналистиката и медиите, но не разполага с финансов ресурс, това не е ли nonsens?“,** пита Беновска. Стоянова се съгласява, но разяснява, че в закона пише, че СЕМ трябва и може да организира различен вид инициативи свързани с подобряване на медиината среда в България, които не липсват според нея, но липсват *„дребните стотинки за тях.“*

„Добре де, в такъв случай, аз пак се връщам, какво работите вие в СЕМ?“, пита Беновска. На което събеседникът, Мария Стоянова, отговори, че СЕМ се занимава и с лицензиране на радиооператори, следене за спазването на техните лицензи и за разпространението на вредно съдържание към най-малките и подрастващите.

„Аз преди малко Ви казах как се разпространява вредното съдържание към най-малките и подрастващите по търговски път. Какво накрая като извод? СЕМ има дълг за качеството на журналистиката, но не разполага с финансов ресурс да го подобри, така ли?, пита Беновска

„Да от една страна е това“, коментира Стоянова, но допълни, че на СЕМ предстои много работа, за да се докаже на обществото.

„Предстои да се обнови СЕМ с нови личности или субекти, излъчени от президентската и парламентарната квота, и това се случва регулярно и нищо не се променя“, коментира Беновска. „Ами това е лошо г-жо Беновска“, отговаря Мария Стоянова. **„Имаме един независим регулаторен орган, който е дори независим от себе си.“**, заявява Илиана Беновска. **„Не е точно така, ето това е големият проблем, че СЕМ не е независим.“**, отвърща Стоянова и обяснява, че причините за това са съвсем обективни, като това, че има недостатъчно финансиране и недостатъчната компетентност и капацитет на СЕМ.

Случаят с Българското национално радио

"Можете ли да ми отговорите, г-жо Стоянова, през призмата на битността Ви на член на Съвета за електронни медии, защо вчера председателят на СЕМ, доц. Георги Лозанов, каза, че ще си подаде оставката, ако конфликтът в Българското национално радио не се реши до месец? Толкова ли нямате възможност, правомощия, да разберете какво се случва в БНР и да помогнете да се реши този проблем?, пита Беновска. Стоянова отговаря, че по думите на председателя, СЕМ няма нито възможност, нито сили и затова той себе си принася в жертва на олтара на БНР.

„Какво се случва в Българското национално радио и няма ли ресурс, законов, личностен и управленчески, да помогнете да се туршира проблем в една държавна институция, каквато е БНР, субсидирано от държавата в размер, поправете ме ако бъркам, от 55 млн. лв. годишно, да създава няколко програми?“, пита Илиана Беновска. Стоянова благодари, че в ефира на една частна медия се отделя внимание и време към това, което се случва в БНР. **„Ние, като българи, сме длъжни да отстояваме националните стойности, в случая националните медии и тяхното право на съществуване, но и да държим контрол върху това пък, как те изпълняват своите обществени функции и как изразходват нашите пари, на данъкоплатците.“**, отвърща Беновска. Мария Стоянова отговаря, че радиото се задъхва под собствената си тежест, и служителите му роптаят срещу тази тежест. Тя заяви, че в отделните градове в страната радиото влиза в конфликт със себе си, тъй като се припокриват функциите на неговите програми и станции. Стоянова е убедена, че Българското национално радио трябва да бъде реформирано. **„Кой трябва да го направи това г-жо Стоянова?“,** пита Беновска. „Генералният директор и Управителният съвет?“, отговаря Стоянова и допълва, че те имат цялата възможност да направят радиото модерно, малко, динамично и да се занимава с основната си функция да информира обществото. **„А какво не правят тогава генералният директор и УС, според Вас?,** пита Беновска. „Вече две години тази реформа не е факт.“, отвърща

Стоянова. **„Колко души работят там?“, пита Беновска.** Стоянова заяви, че по данни на ръководството 1350 души. **„Които правят две програми по 24 часа и няколко регионални?“, пита Беновска,** а Стоянова потвърждава тази информация. От продължението на разговора между водещата Илиана Беновска и Мария Стоянова стана ясно, че СЕМ не може да даде срок на БНР да се справи с проблема, който има, че регулаторът има надзорни и контролни функции, но не знае как се изразходва бюджета на радиото, защото това не е в неговите правомощия, а на министерството на финансите. „Министърът на финансите е разпоредил проверка, която ще започне своята дейност в понеделник. Оттам ще стане ясно колко съобразно се изразходват средствата“, заяви Мария Стоянова и допълни, че СЕМ се занимава с това, в каква степен генералният директор на радиото изпълнява своите обещания и ангажименти към регулатора, които е заявил в началото на мандата си. **„И като установите, че не ги изпълнява, какво ще направите?“, пита Беновска.** „Ами ние не сме установили това“, отговаря Стоянова. „Ако установите?“, настоява водещата. „Ама ние нищо не сме установили“, отвърща нейният събеседник. **„Защо? Какво правите три седмици?“, пита Илиана Беновска.** Мария Стоянова отговори, че това, което СЕМ прави е, че председателят е заявил, че ще си подаде оставката, ако не се реши ситуацията. **„Кой трябва да го реши този въпрос?“, пита Беновска.** Стоянова отвърна, че председателят на СЕМ очаква решение вътре от самото радио.

„Радио България. Аз да си призная, не съм чувала отдавна това радио, но то май се разпространяваше на дълги вълни. Нека да поясним на нашите слушатели, това са програми за българите в чужбина. Работи ли това радио, г-жо Стоянова, вие, като регулаторен орган, трябва да знаете, СЕМ?“, пита Беновска. „Като надзорник в СЕМ аз не съм виждала програмна схема на това радио. Информирам се от отчетите на генералния директор.“, заяви Стоянова. Относно въпросът дали е законно, че част от членовете на СЕМ са изтекли мандати, но продължават да заемат своите длъжности, поради това, че Народното събрание все още не е излъчило свои кандидат. Стоянова отговори, че не е незаконно, защото няма законов текст, който да казва подобно нещо. *„По закона за радио и телевизия, въпросът е решен така, че членовете на СЕМ, които са с изтекли мандати продължават да изпълняват правомощията си до назначаването на нови, тоест техните решения не са нелегитимни.“* , **заяви Мария Стоянов, член на СЕМ, в разговор с Илиана Беновска в предаването „На 6-я ден“ в ефира на Радио К2.**